

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 P 301199 20 Rev
Sarajevo, 17.03.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Amire Sadović, kao predsjednice vijeća, dr.sc. Danice Šain i Emine Hulusija, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice N.M., iz S..., ..., zastupane po punomoćniku G.H.K., advokatu iz S..., protiv tužene M.V., iz S..., ..., radi diskriminacije, klevete i naknade štete, v.s. 5.100,00 KM, odlučujući o reviziji tužiteljice izjavljenoj protiv rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 P 301199 15 Gž od 30.10.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17.03.2020. godine, donio je

R J E Š E N J E

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužiteljice za naknadu troškova revizionog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenim rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 301199 12 P od 15.01.2015. godine, stavom I izreke, tužba tužiteljice je odbačena. Stavom II izreke obavezana je tužiteljica da tuženoj naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.260,00 KM, u roku od 30 dana.

Drugostepenim rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 P 301199 15 Gž od 30.10.2019. godine žalba tužiteljice je odbijena i prvostepeno rješenje potvrđeno. Odbijen je zahtjev tužiteljice za naknadu troškova žalbenog postupka.

Protiv drugostepenog rješenja tužiteljica je blagovremeno izjavila reviziju zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se ista usvoji, ukine pobijana presuda i obnovi postupak, uz naknadu troškova postupka, uključujući i trošak sastava revizije u iznosu od 540,00 KM plus 17% PDV.

U odgovoru na reviziju tužena je predložila da se ista odbaci kao nedozvoljena ili odbije kao neosnovana.

Ispitujući pobijano rješenje u granicama razloga navedenih u reviziji i po službenoj dužnosti u smislu odredbi člana 241. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu ZPP), koji se u konkretnom postupku primjenjuje na osnovu odredbe člana 106. stav 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku², ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Predmet spora i u revizionom postupku je da se utvrdi da je tužena svojim diskriminatornim ponašanjem prema tužiteljici povrijedila njeno pravo na jednako postupanje, te da se ista obaveže da bez odlaganja prestane sa diskriminatornim ponašanjem, kao i da na osnovu tako nanesene materijalne štete uslijed diskriminatornog ponašanja izazvane klevetom i zbog nanesenih duševnih bolova joj isplati iznos od ..., sa zakonom utvrđenom zakonskom kamatom počev od podnošenja tužbe do isplate.

Prvostepeni sud je zaključio da je prigovor neblagovremenosti podnesene tužbe osnovan. Kao pouzdan zaključak o saznanju tužiteljice o eventualno učinjenim povredama od strane tužene, tj. diskriminaciji počinjenoj od strane tužene izveo je iz materijalnih dokaza provedenih tokom postupka i to žalbi tužiteljice upućenih šefu Odsjeka... i dekanu Fakulteta koje datiraju od ... godine i ... godine, a to iz razloga što je prvostepeni sud našao da iskazi saslušanih svjedoka na pouzdan način ne dokazuju dalji kontinuitet povreda obzirom da se izjava tužene od ... godine ne može prihvatiti kao izjava koja se odnosi lično na tužiteljicu. Kako je tužiteljica tužbu podnijela godine prvostepeni sud je našao da ista nije blagovremena u smislu odredbe člana 13. stav 4. Zakona o zabrani diskriminacije. Pošto je tužiteljica tužbenim zahtjevom tražila i naknadu štete zbog diskriminatornog ponašanja i klevetničkih izjava tužene, to je prvostepeni sud našao da je tužba tužiteljice i u ovom dijelu neblagovremena u smislu člana 12. Zakona o zaštiti od klevete.

Prvostepeni sud je u svom obrazloženju naveo da je komitet... dana ... godine tužiteljici odgovorio na njenu žalbu od ... godine u smislu da ne postoji diskriminacija radno motivisana niti a. raspoloženje prema tužiteljici koja je a. porijekla, radi čega da je njena žalba neprihvatljiva.

Drugostepeni sud je, prihvatajući utvrđeno činjenično stanje od strane prvostepenog suda, također zaključio da bi se učinjena povreda ukoliko bi postojala, mogla odnositi samo na izjave tužene tužiteljici date do ... godine, zbog kojih je tužiteljica podnijela žalbu šefu Odsjeka... i dekanu Fakulteta godine i godine, a ne do godine, kojeg datuma je tužena na sjednici vijeća Odsjeka... pitala kako vjernici mogu dizati dva prsta i glasati, a da znaju...

Drugostepeni sud je prihvatio zaključak prvostepenog suda da se prema izvedenim dokazima ta izjava tužene ne može smatrati izjavom upućenom lično tužiteljici, niti da se može posmatrati u kontinuitetu sa izjavama tužene upućenim tužiteljici od ..., ... i ... godine.

¹ "Službene novine FBiH", br. 53/03, 73/05 i 19/06

² "Službene novine FBiH", br. 98/15

Zbog toga je i drugostepeni sud, primjenom odredbe člana 13. stav 4. Zakona o zabrani diskriminacije³ - ZZD i člana 12. Zakona o zaštiti od klevete Federacije Bosne i Hercegovine⁴ - ZZK, odbio žalbu tužiteljice i potvrdio prvostepeno rješenje.

Rješenje drugostepenog suda je, po ocjeni ovog suda, pravilno i zakonito doneseno.

Neosnovano revidentica ukazuje da se izjava tužene od godine na nju odnosila.

Ovaj sud polazi od utvrđenog činjeničnog stanja od strane nižestepenog suda jer se, prema odredbi člana 240. stav 2. ZPP, revizija ne može izjaviti zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Čak i da je izjava tužene od godine upućena izravno tužiteljici pitanje bi bilo da li kao takva po svojoj prirodi zadire u prava garantovana i zaštićena ZZD i ZZK.

Prema odredbi člana 13. stav 4. ZZD rok za podnošenje tužbe na osnovu člana 12. ovog zakona je tri mjeseca od dana saznanja o učinjenoj povredi prava, a najduže jednu godinu od dana učinjene povrede.

Prema odredbi člana 12. ZZK rok za podnošenje zahtjeva za naknadu štete u smislu ovog zakona iznosi tri mjeseca od dana kada oštećeni sazna ili je trebao saznati za izražavanje neistinite činjenice i za identitet štetnika i taj se rok ni u kom slučaju ne može produžiti nakon isteka jedne (1) godine od dana kada je to izražavanje izneseno trećem licu.

Neosnovano revidentica ukazuje u reviziji da se subjektivni rok ne može računati od ... godine, kada je data zadnja izjava tužene koja se odnosi na državljanstvo tužiteljice, nepoznavanje jezika i dr, niti od godine, kada se tužiteljica obratila žalbom šefu Odsjeka i dekanu Fakulteta, nego da se računa od momenta odluke po žalbi, navodeći da se pri tome nije mogao zanemariti objektivni rok od jedne godine.

Tužiteljica je saznala za zadnje izražavanje tužene godine, što je pravilno cijenio i drugostepeni sud, pa kako je tužbu podnijela godine, to je ista neblagovremena po članu 13. stav 4. ZZD i članu 12. stav 1. ZZK. Pri tome nema uticaja na blagovremenost objektivni rok od jedne godine, koji predstavlja krajnji rok za podnošenje tužbe od dana učinjene povrede.

Ostali revizionni prigovori nemaju uticaja na drugačije rješenje ove pravne stvari, pa ih ovaj sud nije posebno obrazlagao.

Slijedom izloženog, kako ne stoje razlozi revizije, a nema ni povreda odredaba parničnog postupka i materijalnog prava na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti (čl. 241. ZPP) to je, primjenom odredbe člana 248. ZPP, revizija tužiteljice odbijena kao neosnovana.

³ "Službeni glasnik BiH", br. 59/09

⁴ "Službene novine FBiH", br. 19/03 i 73/05

Tužiteljici nije dosuđen trošak sastava revizije u iznosu od 540,00 KM, uvećano za iznos 17% PDV, jer nije uspjela u revizionom postupku (član 397. stav 1. ZPP, u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP).

Predsjednica vijeća
Amira Sadović, s.r.